Шардара мектеп-лицейінің әлеуметтік педагогы Мұсақұлова Қарлығаш пен әлеуметтік талдаушы Алимбекованың ата-аналар жиналыстарына қатысуы туралы мәлімет

Шардара мектеп-лицейінің 2024–2025 оқу жылына арналған жылдық жұмыс жоспарына сәйкес әлеуметтік педагог Мұсақұлова Қарлығаш және әлеуметтік талдаушы Алимбекова Раушан оқу жылы барысында сыныптарда өткізілген ата-аналар жиналыстарына жүйелі түрде қатысып, ата-аналармен тығыз байланыс орнату, оқушылардың әлеуметтік жағдайын зерделеу, отбасындағы тәрбиелік ортаны бақылау және мектеп пен ата-ана арасындағы өзара ынтымақтастықты нығайту бағытында жұмыстар жүргізді.

Ата-аналар жиналыстарына қатысу барысында әлеуметтік педагог пен әлеуметтік талдаушы мектеп оқушыларының әлеуметтік жағдайына, отбасы тәрбиесіне, ата-аналардың бала тәрбиесіне жауапкершілігіне, білім алушының сабаққа қатысуына, мектептегі тәртібіне, психологиялық және әлеуметтік қолдау қажеттіліктеріне қатысты мәселелерге назар аударды.

Жылдық жоспарға сәйкес өткізілген ата-аналар жиналыстарында мамандар ата-аналарға бала тәрбиесіндегі отбасының рөлі, бала мен ата-ана арасындағы сенімді қарым-қатынасты қалыптастыру, жасөспірімдердің бос уақытын тиімді ұйымдастыру, мектеп оқушысының сабаққа тұрақты қатысуын қамтамасыз ету, құқық бұзушылықтың алдын алу, қауіпсіз мінез-құлықты қалыптастыру және интернет кеңістігіндегі қауіпсіздік мәселелері бойынша өз ой-пікірлерін білдірді.

Сонымен қатар ата-аналарға баланың жас ерекшелігіне қарай қарым-қатынас жасау, оның пікірін тыңдау, эмоционалдық жағдайына көңіл бөлу, қиындық туындаған жағдайда балаға қолдау көрсету қажеттілігі түсіндірілді. Ата-аналарға бала тәрбиесінде жазалау әдістерін қолданудан гөрі түсіндіру, тыңдау, қолдау және оң бағыт беру тәсілдерінің маңыздылығы жөнінде ұсыныстар айтылды.

Әлеуметтік педагог Мұсақұлова Қарлығаш ата-аналар жиналыстарында әлеуметтік жағдайы ерекше назарды қажет ететін оқушылардың отбасыларымен жүргізілетін жұмыстарға тоқталып, ата-аналарға мектеп тарапынан көрсетілетін әлеуметтік-педагогикалық қолдау түрлері туралы ақпарат берді. Оқушының мектепке бейімделуі, сынып ұжымымен қарым-қатынасы, сабаққа қатысуы мен оқу үлгеріміне отбасының ықпалы туралы түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

Әлеуметтік талдаушы Алимбекова Раушан ата-аналармен кездесулерде әлеуметтік зерттеу және талдау нәтижелеріне сүйене отырып, оқушылардың әлеуметтік ортасы мен отбасылық жағдайына байланысты мәселелерді талқылады. Ата-аналарға әлеуметтік сауалнама, бақылау және әңгімелесу барысында анықталған жалпы мәселелер бойынша түсіндірмелер беріліп, балаға қолайлы әлеуметтік орта қалыптастырудың маңыздылығы атап өтілді.

Ата-аналар жиналыстарында оқушылардың құқықтары мен міндеттері, ата-аналардың бала алдындағы жауапкершілігі, кәмелетке толмағандардың қауіпсіздігі, буллинг пен әлімжеттіктің алдын алу, мектептің ішкі тәртіп ережелерін сақтау, құқық бұзушылыққа жол бермеу мәселелері де қамтылды. Ата-аналарға баланың мінез-құлқындағы өзгерістерге дер кезінде назар аударып, мектеп мамандарымен бірлесе жұмыс жүргізу қажеттілігі түсіндірілді.

Сонымен қатар мамандар ата-аналарды мектепте ұйымдастырылатын әлеуметтік-педагогикалық және тәрбиелік іс-шараларға белсенді қатысуға шақырып, «мектеп – оқушы – ата-ана» арасындағы үшжақты байланысты нығайтудың маңыздылығын атап өтті. Ата-аналардың ұсыныстары мен пікірлері тыңдалып, көтерілген мәселелер бойынша тиісті түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

Жиналыстар барысында ата-аналар тарапынан қойылған сұрақтарға жауаптар беріліп, жеке мәселелер бойынша қажет болған жағдайда жеке кеңес ұйымдастыру ұсынылды. Әлеуметтік жағдайы қосымша назар аударуды қажет ететін отбасылармен жеке жұмыс жүргізу, отбасылық жағдайды зерделеу және қажетті әлеуметтік-педагогикалық көмек көрсету бағыттары белгіленді.

2024–2025 оқу жылы барысында әлеуметтік педагог пен әлеуметтік талдаушының ата-аналар жиналыстарына жүйелі түрде қатысуы мектеп пен ата-ана арасындағы байланысты нығайтуға, ата-аналардың бала тәрбиесіне деген жауапкершілігін арттыруға, оқушылардың әлеуметтік жағдайын бақылауға және туындауы мүмкін мәселелердің алдын алуға бағытталды.

Ата-аналар жиналыстарында мамандар өз ой-пікірлерін ашық білдіріп, ата-аналармен пікір алмасып, бала тәрбиесі мен әлеуметтік қолдауға қатысты өзекті мәселелерді бірлесіп талқылады. Әрбір кездесуде ата-аналардың белсенділігіне, ұсыныстары мен сұрақтарына назар аударылып, мектеп мамандары тарапынан нақты түсіндірмелер берілді.

Жалпы, 2024–2025 оқу жылында әлеуметтік педагог Мұсақұлова Қарлығаш пен әлеуметтік талдаушы Алимбекова Раушанның ата-аналар жиналыстарына жүйелі қатысуы жылдық жоспардағы жұмыстардың орындалуына ықпал етіп, ата-аналармен тұрақты кері байланыс орнатуға мүмкіндік берді. Жүргізілген жұмыстардың негізгі мақсаты – оқушының қауіпсіз, қолайлы әлеуметтік ортада тәрбиеленуіне жағдай жасау, отбасы мен мектеп арасындағы ынтымақтастықты дамыту және балаға жан-жақты қолдау көрсету.

Алдағы уақытта да ата-аналармен жүйелі кездесулер өткізу, әлеуметтік мәселелер бойынша түсіндіру жұмыстарын жалғастыру, ата-аналардың педагогикалық және әлеуметтік сауаттылығын арттыру, оқушылардың әлеуметтік жағдайын зерделеу және анықталған мәселелер бойынша тиісті жұмыстар жүргізу жоспарланады.

Қорытынды:
2024–2025 оқу жылында Шардара мектеп-лицейінің әлеуметтік педагогы Мұсақұлова Қарлығаш және әлеуметтік талдаушы Алимбекова Раушан жылдық жоспарға сәйкес ата-аналар жиналыстарына жүйелі түрде қатысып, ата-аналармен түсіндіру, кеңес беру, пікір алмасу және әлеуметтік-педагогикалық қолдау бағыттарында жұмыстар жүргізді. Мамандардың қатысуы ата-аналармен тиімді кері байланыс орнатуға, оқушылардың әлеуметтік мәселелерін ерте анықтауға және олардың алдын алу жұмыстарын ұйымдастыруға мүмкіндік берді.

АНЫҚТАМА

Білім алушылар мен ата-аналарға буллингтің алдын алу бойынша түсіндірме жұмыстарын ұйымдастыру және жаднама тарату туралы

Шардара мектеп-лицейінің 2024–2025 оқу жылына арналған жылдық жұмыс жоспарына сәйкес білім алушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, қолайлы психологиялық және әлеуметтік орта қалыптастыру, құқық бұзушылықтың, зорлық-зомбылықтың, әлімжеттіктің және буллингтің алдын алу бағытында жүйелі жұмыстар жүргізілді.

Осы бағыттағы жұмыстарды ұйымдастыру барысында мектептің әлеуметтік педагогы **Қ.Мұсақұлова** мен әлеуметтік талдаушы **Р.Алимбекова** білім алушылар мен олардың ата-аналары арасында буллингтің алдын алу, оның белгілерін ерте анықтау, буллинг жағдайына тап болған кезде дұрыс әрекет ету және өзара сыйластық қарым-қатынасты қалыптастыру мәселелері бойынша түсіндірме жұмыстарын жүргізді.

Жұмыстың негізгі мақсаты – білім алушылар арасында қауіпсіз әрі қолайлы әлеуметтік-психологиялық орта қалыптастыру, буллингтің алдын алу, оқушылардың бір-біріне деген құрметін арттыру, кемсіту мен қорқытуға жол бермеу, сондай-ақ ата-аналардың буллинг мәселесіне қатысты ақпараттану деңгейін көтеру.

Түсіндірме жұмыстары барысында білім алушыларға **«Буллинг дегеніміз не?», «Буллингтің қандай түрлері болады?», «Буллингтің белгілерін қалай анықтауға болады?», «Буллингке тап болған жағдайда не істеу керек?», «Буллингтің куәгері болған жағдайда қандай әрекет жасау қажет?»** деген сұрақтар бойынша түсініктемелер берілді.

Білім алушыларға буллингтің тек физикалық әрекеттермен шектелмейтіні, оның сөзбен кемсіту, қорқыту, мазақ ету, әлеуметтік ортадан оқшаулау, әдейі елемеу, қорқыту сипатындағы әрекеттер және интернет кеңістігіндегі кибербуллинг түрінде де көрініс табуы мүмкін екендігі түсіндірілді.

Әлеуметтік педагог Қ.Мұсақұлова оқушылармен жүргізілген түсіндіру жұмыстарында сыныптастар арасында өзара сыйластық пен достық қарым-қатынасты қалыптастырудың маңыздылығына тоқталды. Білім алушыларға басқа адамның сыртқы келбетіне, отбасылық жағдайына, оқу үлгеріміне, мінез-құлқына немесе жеке ерекшеліктеріне байланысты оны кемсітуге, мазақ етуге және оқшаулауға жол берілмейтіні түсіндірілді.

Сонымен қатар оқушыларға буллингке тап болған жағдайда мәселені жалғыз шешуге тырыспай, сенімді ересек адамға – ата-анаға, сынып жетекшісіне,

әлеуметтік педагогке, психологке немесе мектеп әкімшілігіне хабарлау қажеттілігі айтылды. Білім алушыларға көмек сұраудың әлсіздік емес, өз қауіпсіздігін қорғаудың дұрыс жолы екендігі түсіндірілді.

Әлеуметтік талдаушы Р.Алимбекова білім алушылармен әңгімелесу барысында сыныптағы өзара қарым-қатынастың маңыздылығына, оқушылардың бір-бірінің пікірін құрметтеуіне және жанжал туындаған кезде мәселені бейбіт жолмен шешуге назар аударды. Оқушыларға қандай да бір келеңсіз жағдайға куә болған жағдайда оны елемей қалмау, жәбірленушіге қолдау көрсету және болған жағдай туралы жауапты ересек адамға хабарлау қажеттігі түсіндірілді.

Буллингтің алдын алу жұмыстары барысында **кибербуллинг мәселесіне де ерекше көңіл бөлінді**. Білім алушыларға әлеуметтік желілерде, мессенджерлерде және басқа да интернет ресурстарында бір-бірін қорлау, кемсіту, қорқыту, жалған ақпарат тарату, жеке мәліметтерді рұқсатсыз жариялау сияқты әрекеттердің зиянды салдары түсіндірілді. Интернеттегі қарым-қатынаста әдептілік сақтау, жеке ақпаратты қорғау және күмәнді немесе қауіп төндіретін жағдайлар туындағанда ата-аналарға немесе мектеп мамандарына жүгіну қажеттігі ескертілді.

Сонымен қатар оқушыларға буллинг пен күнделікті келіспеушіліктің айырмашылығы туралы түсінік берілді. Қақтығыстардың алдын алу, эмоцияны дұрыс басқару, өз ойын мәдениетті түрде жеткізу және өзге адамның жеке шекарасын құрметтеу жөнінде ұсыныстар айтылды.

Ата-аналармен жүргізілген түсіндіру жұмыстары

Буллингтің алдын алу бағытындағы жұмыстар білім алушылармен ғана шектелмей, ата-аналар арасында да жүргізілді. Ата-аналарға баланың эмоционалдық жағдайына назар аудару, оның мінез-құлқындағы өзгерістерді дер кезінде байқау, баламен ашық әрі сенімді қарым-қатынас орнату мәселелері бойынша түсіндіру жұмыстары ұйымдастырылды.

Ата-аналарға баланың мектепке баруға құлықсыз болуы, көңіл-күйінің жиі өзгеруі, тұйықталуы, достарымен қарым-қатынасының өзгеруі, оқу үлгерімінің төмендеуі немесе белгілі бір ортадан қорқу сияқты белгілерге назар аудару қажеттігі түсіндірілді. Мұндай жағдайлар әрдайым буллингті білдірмейтінін ескере отырып, ата-аналарға баланың жағдайын сабырлы түрде анықтап, қажет болған жағдайда мектеп мамандарына хабарласу ұсынылды.

Ата-аналарға балаға қысым көрсетпей, оның сөзін мұқият тыңдау, мәселенің мән-жайын анықтамай тұрып асығыс шешім қабылдамау, баланы кінәламау және мектеп мамандарымен бірлесе әрекет ету қажеттілігі айтылды.

Сонымен бірге ата-аналарға баланың интернетті және әлеуметтік желілерді пайдалану мәдениетін бақылау, киберқауіпсіздік талаптарын сақтау, баланың онлайн ортадағы қарым-қатынасына көңіл бөлу жөнінде түсіндіру жүргізілді.